Gülelim mi, ağlayalım mı?

Malatya'dan S.E.: "Kur'ân'da, 'Allah çok sevinçlileri sevmez' buyuruyor; bu âyeti açıklar mısınız? Dînimiz dünyevî mutluluğa karşı mıdır? Ne kadar sevineceğiz? Neye sevineceğiz? Sevinmekte ölçümüz ne olmalıdır? Fazla sevinmek haram mıdır? Mutluluğun fazlası hastalık mıdır?"

Şükürsüz olmadıkça sevinmek, isyankâr olmadıkça da ağlamak zararlı değildir. Sevinç gamzelerini şükür tomurcuklarına çevirmeli, ağlama gözyaşlarını da sabır taneciklerine dönüştürmeliyiz. Çünkü şükür de, sabır da büyük sevaptır ve mü'mine mahsustur. Peygamber Efendimiz Aleyhissalâtü Vesselâm buyurur ki: "Mü'minin işine hayret ederim. Zira onun her işi kendisine hayırlıdır. Bu hal ancak mü'mine mahsustur: Sevinecek bir işi olsa, şükreder. Bu ona hayırlıdır. Kendisine bir zarar gelse, sabreder. Bu da ona hayırlıdır."1

Şükürsüz sevinç hâlinden Allah'a sığınmalıyız. Sabırsız ve tevekkülsüz ağlama halinden de Allah'a sığınmalıyız. Her ikisi de felâkettir. Şükür, sevinci ve sevinç sebebini Allah'ın ikram ettiğini bilmektir. Sabır da, imkânımız tükendiği noktalarda ağlamayı duâya ve Allah'a dayanmaya çevirmek ve Allah'tan sıkıntılı halimizin kalkmasını istemek ve beklemektir. Üstad Bedîüzzaman Hazretlerinin ifadesiyle, "Şükürle geçici rızklar daimî lezzetler ve bâkî meyveler verir. Şükürsüz nimet ise, en güzel bir sûretten, çirkin bir sûrete döner."2

Kur'ân, şükürsüz bir sevinç yumağı olarak Karun'un sonundan ibretle bahseder. Kur'ân'ı dinleyelim: "Karun, Musa'nın kavminden idi de, onlara karşı azgınlık etmişti. Biz ona öyle hazineler vermiştik ki, anahtarlarını güçlü kuvvetli bir topluluk zor taşırdı. Kavmi ona şöyle demişti: 'Şımarma! Bil ki Allah şımarıkları sevmez. Allah'ın sana verdiğinden (O'nun yolunda harcayarak) ahiret yurdunu iste; ama dünyadan da nasibini unutma. Allah sana ihsan ettiği gibi, sen de (insanlara) iyilik et. Yeryüzünde bozgunculuğu arzulama. Şüphesiz ki Allah, bozguncuları sevmez.' Karun ise: 'O (servet) bana ancak kendimdeki bilgi sayesinde verildi,' demişti. Bilmiyor muydu ki Allah, kendinden önceki nesillerden, ondan daha güçlü, ondan daha çok taraftarı

olan kimseleri helâk etmişti. Günahkârlardan günahları sorulmaz (Allah onların hepsini bilir). Derken, Karun, ihtişamı içinde kavminin karşısına çıktı. Dünya hayatını arzulayanlar: 'Keşke Karun'a verilenin benzeri bizim de olsaydı; doğrusu o çok şanslı!' dediler. Kendilerine ilim verilmiş olanlar ise şöyle dediler: 'Yazıklar olsun size! İman edip iyi işler yapanlara göre Allah'ın mükâfatı daha üstündür. Ona da ancak sabredenler kavuşabilir.' Nihayet biz, onu da, sarayını da yerin dibine geçirdik. Artık Allah'a karşı kendisine yardım edecek adamları olmadığı gibi, o, kendini savunup kurtarabilecek kimselerden de değildi. Daha dün onun yerinde olmayı isteyenler: 'Demek ki, Allah rızkı, kullarından dilediğine bol veriyor, dilediğine de az. Şayet Allah bize lütufta bulunmuş olmasaydı, bizi de yerin dibine geçirirdi. Vay! Demek ki inkârcılar iflâh olmazmış!' demeye başladılar. İşte ahiret yurdu! Biz onu yeryüzünde böbürlenmeyi ve bozgunculuğu arzulamayan kimselere veririz. (En güzel) akıbet, takva sahiplerinindir."3

Kur'ân Cennet ve mutluluk müjdeleriyle doludur. Fakat şımarmaya karşı da bizleri uyarır Kur'ân. Çünkü şımarıklıkta şükür yoktur, gurur ve kibir vardır. Gülmek hakkımızdır. Mutlu olmak dileğimiz, beklentimiz ve muradımızdır. Yüce dînimiz gülmeye de, mutlu olmaya da elbette karşı değildir. Fakat gafilâne gülmekten de, şükürsüz mutluluktan da bizi sakındırır. O halde Kur'ân'ın, "Gülüyorsunuz da, ağlamıyorsunuz! Ve siz gaflet içinde oyalanmaktasınız!"4 âyeti hep kulaklarımızda çınlamalı. Resûl-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın, "Bana Cennet ve Cehennem arz olundu. Bu günkü gibi hayırda bulunan faydayı ve şerde bulunan zararı görmemiştim. Şayet siz benim bildiğimi bilmiş olsaydınız elbette az güler, çok ağlardınız"5 hadisi üzerine, insanların yıldızları olan sahabelerin elleri ile yüzlerini kapayıp hüngür hüngür ağlaşmalarını aklımızdan çıkarmamalıyız.

Resûlullah Efendimiz Aleyhissalâtü Vesselâm buyuruyor ki:

*"Ben sizin görmediğinizi görüyorum. Gökyüzü gıcırdadı. Gıcırdamakta haklı idi. Çünkü gökyüzünde dört parmak sığacak bir yer yoktur ki, orada Yüce Allah için secde eden, yüzünü oraya koymuş bir melek bulunmasın. Allah'a and olsun ki, şayet siz benim bildiğimi bilseydiniz, az güler, çok ağlardınız. Yataklar üstünde kadınlarınızla eğlenip tat alamazdınız. Yüksek sesle Allah'a yalvararak yollara dökülür, dağlara çıkardınız."6

*"Boynuz biçimindeki sur'un sahibi olan İsrafil sur'u ağzına koymuş, kulağını da Allah'ın iznine vermiş; ne zaman üflemekle emrolunsa derhal üfleyecek halde beklerken ben nasıl sevinebilirim?"7

Bizden istenen hüznün ve gözyaşının sebebi, kıyamet gününün dehşeti ve şiddetidir.

Nitekim Resûlullah Aleyhissalâtü Vesselâm buyurdu ki: “Kıyamet günü hiçbir kul ömrünü nerede tükettiğinden, ilmiyle ne iş yaptığından, malını nereden kazanıp nereye harcadığından, bedenini nerede mahvettiğinden sorulmadıkça ayağını yerinden ayıramaz.”8

Enes radiyallahü anh bildirmiştir. Resûlullah Aleyhissalâtü Vesselâm, “Sakının o ateşten ki, yakıtı insanlarla taşlardır”9 âyetini okudu ve buyurdu ki: “Cehennem ateşi bin yıl yandıktan sonra kızarır. Bin yıl yandıktan sonra beyazlaşır. Ve bin yıl yandıktan sonra da kararır. Bu duruma göre Cehennem ateşi hiç alevi sönmeyen kapkara bir ateştir.”

Peygamber Efendimizin (asm) bu haberinden sonra orada oturanlardan bir siyah adamın hıçkırık sesleri duyuldu. Adam birden bire çığlık koparmış ve ağlamaya başlamıştı.

Bunun üzerine Cebrail Aleyhisselâm indi ve Peygamber Efendimize (asm):

“Senin huzurunda ağlayan şu adam kimdir?” diye sordu.

Peygamber Efendimiz (asm):

“Habeşlidir” buyurdu.

Cebrail Aleyhisselâm:

“Hak Celle ve Ala buyuruyor ki: ‘İzzetime, Celâlime ve Arş üstündeki yüceliğime yemin ederim ki, bir kul dünyada benim korkumdan ne kadar ağlarsa, Cennette de o kadar gülecektir.’”10

Netice olarak, Üstad Saîd Nursî Hazretlerinin ifadesiyle, ümit ile korkuyu, gülmek ile ağlamayı şahsımızda bir araya getirebilmeliyiz.11 Çünkü Allah Resûlü (asm) buyuruyor ki: “Şayet mü’min Allah’ın azabını hakkıyla bilmiş olsaydı, Cenneti hiçbir kimse ümit etmezdi. Kâfirler de Allah’ın merhametini ve rahmetini bilmiş olsalardı, Cennetten bir tek kimse bile ümidini kesmezdi.”12

Ecdadımız bundan dolayı olsa gerek: “Sırat köprüsünü geçmeden bize gülmek yasak” demişler.

Cenâb-ı Hak cümlemizi korktuklarımızdan emin, umduklarımıza nail eylesin. Âmin.

Dipnotlar:
1- Riyâzu’s-Sâlihîn, 27.

2- Mektûbât, s. 350.
3- Kasas Sûresi: 76â€“83
4- Necm Sûresi: 60, 61.
5- Riyâzu’s-Sâlihîn, 400.
6- Riyâzü’s-Sâlihîn, 405.
7- Riyâzü’s-Sâlihîn, 408.
8- Riyâzü’s-Sâlihîn, 406.
9- Bakara Sûresi: 24.
10- Terğib, 5/194.
11- Sözler, s. 309.
12- Riyâzu’s-Sâlihîn, 442